

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Christelijke Montessorischool De Abeel

Plaats : 's-Gravenhage
BRIN nummer : 04NS|C1
Onderzoeksnummer : 288521
Datum onderzoek : 25 april 2016
Datum vaststelling : 8 juni 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	18

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Christelijke Montessorischool De Abeel heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De eindopbrengsten zijn voldoende en de lat ligt hoog.
- Het aanbod biedt leerlingen kansen om vaardigheden in meer brede zin te leren.
- Hoewel leraren zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen, is de doorgaande lijn een aandachtspunt.
- De leraren sluiten met hun wijze van lesgeven aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen, maar het didactisch handelen kan doelgerichter.
- De school heeft een ambitieus en veilig schoolklimaat.
- De aansturing van de schoolontwikkeling is goed.
- De kwaliteitscultuur is voldoende, maar het streven is naar meer eenheid.
- De school vraagt leerlingen en ouders feedback over de kwaliteit van het onderwijs.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten van de beoordeelde jaren 2013, 2014 en 2015 zijn voldoende. De leerlingen gaan naar het voortgezet onderwijs met een gemiddeld tot hoog resultaat. Voorts blijkt dat na drie jaar het overgrote deel van de leerlingen onderwijs volgt op het geadviseerde niveau van de school. Hoewel de eindresultaten positief zijn, constateert de inspectie samen met de school dat de resultaten van lezen en spellen in de eerste jaren van de middenbouw laag zijn. De directie heeft reeds maatregelen getroffen en de resultaten zijn wel licht verbeterd, maar voldoen nog niet aan de ambities van de school.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Onderwijsproces

De school gebruikt eigentijdse methodes die dekkend zijn voor de kerndoelen en de mogelijkheid bieden om gedifferentieerd te werken. De school hecht veel waarde aan vakken die een brede en samenhangende kijk op de wereld geven. Zo is bewegingsonderwijs een belangrijk vak dat bestaat uit gymnastiek, spel en bewegen op muziek. Ook is er een structureel aanbod voor filosofie, burgerschap, tekenen, handvaardigheid en muziek. De leerlingen bezoeken musea en theater- en muziekvoorstellingen. Voor leerlingen die meer aankunnen, is er in groep 8 een aanbod voor grafische techniek, presenteren, filosofie en science op een nabij gelegen school voor voortgezet onderwijs.

De leraren hebben zicht op de ontwikkeling van de leerlingen door systematisch informatie over de vorderingen van leerlingen te verzamelen en te analyseren. Vervolgens organiseren zij het onderwijs voor de leerlingen op basis van hun onderwijsbehoeften. De ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen worden in een digitaal leerlingdossier bijgehouden. Voor zorgleerlingen is er planmatige zorg, die volgens afspraak wordt geëvalueerd. Naast deze positieve punten zijn er ook ontwikkelpunten. Zo is de registratie van de leerlingengegevens per bouw verschillend. De directie is bezig deze registratie eenduidig te maken. In de onderbouw is de registratie al uniform en in de midden- en bovenbouw is dat nog in ontwikkeling. Een uniforme registratie is voor een eenduidige overdracht van de gegevens van leerlingen noodzakelijk.

Het didactisch concept van de school is gebaseerd op de visie van Maria Montessori waarin leerlingen (zowel de zwakkere als de sterkere) op hun eigen niveau kunnen werken.

Het didactisch handelen heeft de inspectie samen met de directeur van de school in kaart gebracht en als voldoende beoordeeld. Op de school werken bevlogen leraren met hoge verwachtingen van de leerlingen. De bezochte lessen hebben een heldere structuur met een taakgerichte werksfeer en betrokken leerlingen. De leraren van de bezochte lessen stemmen de instructie en de verwerking af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerlingen zijn zelfstandig en verantwoordelijk voor het eigen werk. Hoewel het didactisch handelen voldoende is, constateert de inspectie dat leraren doelgerichter kunnen

werken. Zo kunnen zij het doel van de les benoemen, het behaalde resultaat bespreken en samen met de leerlingen reflecteren op het werk en de leerhouding. Daarnaast is het team bezig de doorgaande lijn van didactisch handelen van de leraren te realiseren.

In het recente verleden was er te weinig ondersteuning voor zorgleerlingen. De directie heeft vervolgens maatregelen getroffen en het aantal uren voor de interne begeleiding uitgebreid. Hierdoor is de ondersteuning voor leerlingen met sprongen vooruit gegaan. De school stelt voor leerlingen met een eigen leerlijn een ontwikkelingsperspectief op, dat twee keer per jaar met ouders en leerlingen wordt besproken. De intern begeleiders hebben hier een grote rol in.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Het schoolklimaat is ambitieus en stimulerend en ingericht om capaciteiten van de leerlingen breed te ontwikkelen. Directie en leraren zorgen voor een zorgzaam en warm schoolklimaat waarin leerlingen en ouders zich prettig voelen. Ouders en kinderen hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat de directie en leraren goed bereikbaar, open en gastvrij zijn. Dit zijn belangrijke voorwaarden voor leerlingen om zich veilig en vrij te voelen en om goed te presteren.

Het schoolklimaat is ook veilig. In alle groepen zijn er lessen en activiteiten in het kader van het aanbod voor een veilige school. De veiligheidsbeleving van kinderen, leerlingen en ouders wordt gepeild. Vrijwel iedereen voelt zich veilig op De Abeel. De school heeft een veiligheidsbeleid en incidenten met betrekking tot de veiligheid worden bijgehouden en geregistreerd. Alle afspraken legt de directie vast.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Kwaliteitszorg en ambitie

De school heeft een langdurige periode achter de rug van directiewisselingen, en recent verhuizingen en nieuwbouw. Vanaf 2010 is de huidige directeur in dienst. Deze gebeurtenissen hebben grote invloed gehad op ontwikkelingen van het onderwijs. Bijvoorbeeld bij het zicht hebben op de ontwikkeling van leerlingen, het didactisch handelen van leraren, de ondersteuning en de kwaliteitscultuur. Deze trend is nu doorbroken en het streven is naar gemeenschappelijkheid en eenheid met als motto 'Eenheid in verscheidenheid'.

De school heeft haar plannen en ambities vastgelegd in het schoolplan. De uitvoering van deze plannen gebeurt op basis van de visie van Montessori, de moderne visie op onderwijs en de christelijke identiteit van de school. De plannen worden geëvalueerd en er is een begrotingscyclus die door de controller wordt gecoördineerd en door de accountant wordt gekeurd. Ook worden elke drie jaar leerlingen, ouders en personeel bevroegd op tevredenheid. Deskundigen met inspirerende ideeën en ervaring worden binnengehaald om het onderwijs te veranderen en te verbeteren. De school legt verantwoording af aan het bestuur en de ouders. Tijdens het onderzoek is gebleken dat het managementteam van de school gepassioneerd en doelgericht te werk gaat. De directie is op zoek naar mogelijkheden om iedereen actief deelgenoot te maken van de schoolontwikkelingen.

Het schoolbeleid is breed gedragen en de meeste leraren zijn bereid om gezamenlijk het onderwijs te vernieuwen en te werken aan de professionaliteit. Tijdens het onderzoek is gebleken dat er op de school ook behoefte is om de cultuur te veranderen. Zo is het streven naar meer eenheid, het delen van kennis en ervaring met elkaar en het opzetten van een systeem van collegiale consultatie. Daarnaast is het team bezig met het invoeren van een handelingsgerichte cultuur. Aandachtspunten zijn de resultaten van lezen en spellen in de middenbouw, deze zijn niet op niveau.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Christelijke Montessorischool De Abeel.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur van Stichting MZH en de directie herkennen zich in de bevindingen van de inspectie. CMS de Abeel is een school waar leerkrachten en directie zich voortdurend met veel ambitie inzetten om het onderwijsaanbod te verbreden en versterken. Leerkrachten hebben hoge verwachtingen van hun leerlingen.

Het team en de directie van CMS de Abeel heeft het afgelopen jaar de visie opnieuw bepaald en aan de hand hiervan de doelen voor de komende jaren opgesteld.

Samen met de IB is er gewerkt aan het verbeteren van de ondersteuning van de zorgleerlingen. Ook is men een uniform registratiesysteem aan het opzetten teneinde de overdracht van de leerlingengegevens te verbeteren en daarmee de ontwikkeling van de leerlingen in de doorgaande lijn.

De inspectie geeft aan dat hoewel de eindresultaten positie zijn, de resultaten van lezen en spellen in de eerste jaren van de middenbouw laag zijn. De directie heeft reeds maatregelen getroffen, maar de resultaten voldoen nog niet aan de ambities van de school. De school zal de getroffen maatregelen continueren, evalueren en bijstellen ten einde de resultaten verder te verbeteren.

Naast de aandacht voor het lezen en spellen zal er ook aandacht besteed worden aan het doelgericht werken. Door tijdens de lessen het doel van de les te benoemen, het behaalde resultaat te bespreken met de leerlingen en samen te reflecteren op het werk en de leerhouding, is de verwachting dat hiermee de resultaten toenemen.

Het bestuur heeft er alle vertrouwen in dat de directie en de collega's van CMS de Abeel de in het verslag genoemde aandachtspunten in de komende jaren verder verbeteren.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook Christelijke Montessorischool De Abeel.

Op 25 april 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Daarnaast is aandacht besteed aan het thema burgerschap en seksuele diversiteit, waarvan de bevindingen mondeling aan u zijn teruggekoppeld. Dit is onderdeel geweest van een thema onderzoek waarover landelijk zal worden gerapporteerd.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school

open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.